

M. S.

Setna rocznica urodzin Fridtjofa Nansena

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 9/2, 326-327

1964

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Budynek Oddziału PIHM w Gdyni (do niedawna Zakładu Oceanografii PIHM, a przed wojną — Oddziału Morskiego PITM), popularnie zwany Obserwatorium Morskim, stanowi jedną z najbardziej charakterystycznych sylwetek w panoramie miasta od strony morza, a w przedwojennej Gdyni był też jednym z najpopularniejszych gmachów. Szczególnie charakterystycznie przedstawiał się on wśród pól powstającego miasta, jak to widać choćby na fotografii zamieszczonej w broszurze *La Section de la Marine de l'Institut Météorologique de Pologne à Gdynia*², wydanej z okazji III Konferencji Hydrologicznej Państw Bałtyckich w Warszawie w maju 1930 r. Fotografia w „Nauce Polskiej” jest zdjęciem współczesnym, lecz ujęcie jest identyczne jak w tej broszurze.

Z. Br.

STULECIE URODZIN MAURYCEGO RUDZKIEGO

Dla uczczenia setnej rocznicy urodzin wybitnego polskiego geofizyka „Przegląd Geofizyczny” zamieścił w nrze 1/1962 artykuł *Maurycy Pius Rudzki* zawierający sporo informacji o jego życiu i działalności naukowej poświęconej sejsmologii, astronomii teoretycznej, meteorologii, geodezji i matematyce.

Do artykułu załączono bibliografię prac Rudzkiego składającą się ze 122 pozycji, opracowaną w oparciu o wszystkie dostępne w kraju źródła, oraz bibliografię 32 napisanych przez niego recenzji.

M. S.

ANTONI MAGIER, FIZYK I METEOROLOG WARSZAWSKI

Dnia 2 czerwca 1962 r. minęła dwóchsetna rocznica urodzin Antoniego Magiera (1762—1837). Dla przypomnienia postaci tego zasłużonego warszawianina „Przegląd Geofizyczny” opublikował jego życiorys opracowany przez H. Szwanowską (nr 1/1962).

Antoni Magier, znany jako konstruktor instrumentów fizycznych i meteorologicznych, był również założycielem obserwatorium meteorologicznego, w którym przez 25 lat prowadził systematyczne obserwacje wykorzystywane do opracowań naukowych. Zajmował się także astronomią, jednakże nauki ścisłe nie były jedynym zainteresowaniem Magiera, gdyż znane są też jego publikacje o charakterze historyczno-literackim¹. Ponadto przez długi czas brał czynny udział w życiu społecznym jako radny miasta Warszawy.

M. S.

SETNA ROCZNICA URODZIN FRIDTJOFA NANSENA

Profesor A. Kosiba zamieścił w „Przeglądzie Geofizycznym” (nr 2/1962) małą rozprawkę *Fridtjof Nansen*, której celem było przypomnienie setnej rocznicy jego urodzin.

² Pierwsza strona broszury poświęcona jest rysowi historycznemu morskiej służby meteorologicznej w Polsce (czego brak jest w artykule „Nauki Polskiej”), a więc uruchomieniu odpowiedniej placówki w Gdańsku—Nowym Porcie i przeniesieniu jej w roku 1927 do Gdyni.

¹ Por. Antoni Magier, *Estetyka miasta stołecznego Warszawy*. Wrocław—Warszawa—Kraków 1963.

Autor omawia najważniejsze fakty naukowej i humanitarnej działalności F. Nansena, a przede wszystkim naukowe wyniki i znaczenie dla dalszego rozwoju badań polarnych i oceanograficznych wyprawy transgrentlandzkiej w latach 1888—1889, wyprawy badawczej na „Framie” w latach 1893—1896 ku biegunowi północnemu i licznych wypraw oceanicznych.

M. S.

Z FABRYCZNYCH KRONIK

„Przegląd Techniczny” kontynuuje pod powyższym tytułem cykl artykułów popularyzujących dzieje poszczególnych zakładów przemysłowych*. Autorami tych artykułów są Waleria Korycka i Jan Dąbrowski.

W ciągu września i października 1963 r. ukazały się następujące artykuły: *Megawaty spod znaku Syreny* (nr 36) o Elektrowni Warszawskiej; *«San» znad Sanu* (nr 37) o Samockiej Fabryce Autobusów; *Sosnowieckie kotły* (nr 38) o zakładach budowy kotłów na ziemiach polskich, głównie o tradycjach fabryki w Sosnowcu; *Pod znakiem Dionizosa* (nr 39) o ośrodku winiarstwa w Zielonej Górze; *Potentat z Widzewa* (nr 40) o Widzewskiej Manufakturze; *Made in Milanówek* (nr 41) o Centralnych Zakładach Jedwabiu Naturalnego w Milanówku; *Odmłodzenie «stulatki»* (nr 42) o cementowni «Wejherowo».

J. J.

Z HISTORII POLSKIEGO SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO

Technikum Kolejowe Ministerstwa Komunikacji im. Jana Rabanowskiego w Warszawie obchodziło w 1963 r. jubileusz 90-lecia istnienia oraz 10-lecia pracy w nowym, doskonale wyposażonym gmachu. Z tej okazji „Przegląd Techniczny” opublikował w nrze 38/1963 artykuł mgra inż. Zygmunta Rajkowskiego *Podwójny jubileusz Technikum Kolejowego*. Artykuł zawiera historię szkoły ze szczególnym podkreśleniem jej wielkiego znaczenia dla polskiego kolejnictwa.

Omawiany jubileusz był też okazją dla zjazdu absolwentów, który odbył się w początkach października 1963 r.

Zjazdem koleżeńskim uczcili również 40-lecie swej pracy zawodowej absolwenci b. Państwowej Szkoły Młecznicy w Warszawie. W artykule na temat tego zjazdu („Przegląd Geodezyjny” nr 7/1963) Kazimierz Napierkowski podaje krótką historię szkoły oraz okoliczności jej powstania w 1917 r.

J. J.

ZESZYT SPECJALNY „BIULETYNU NAUTOLOGICZNEGO”

W *Przeglądzie publikacji polskich z lat 1956—1961 w zakresie historii techniki morskiej*¹ po omówieniu roczników I—II „Biuletynu Nautologicznego” za lata 1958 i 1959 zaznaczono, że z powodu różnych trudności w latach 1960 i 1961 nie ukazał się żaden numer tego miesięcznika i że w 1962 r. mają być za te lata wydane dwa obszernie zeszyty.

* Por. notatki w nrach 4/1963 i 1/1964 „Kwartalnika”.

¹ „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, nr 3/1962.